

Placeringspolicy RFSU

Beslutad av	Förbundsstyrelsen
Giltig fr.o.m.	2023-02-04
Revidering	Årligen
Överordnat dokument	Stadgar

Upprättande och revidering				
Versionsnummer	Datum	Fastställd av	Författare/funktion	Typ av revidering
3	2023-02-04	FS	Placeringsrådet	Reviderad
2	2022-02-18	FS	Placeringsrådet	Reviderad
1	2021-11-26	FS	-	Fastställd årligen
1	2020-11-27	FS	Kapitalutskottet	Upprättande

Innehåll

1. Syfte och mål	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte	3
1.3. Mål	3
2. Riktlinjer för etik och hållbarhet	3
2.1. Motiv för riktlinjer för etik och hållbarhet	3
2.2. Principer för etik och hållbarhet i kapitalförvaltningen	3
3. Förvaltning och ansvarsfördelning	4
3.1. Förbundsstyrelsens ansvar	4
3.2. Placeringsrådets ansvar	5
3.3. Kansliets ansvar	5
4. Placeringsinstruktioner	5
4.1. Tillåtna tillgångsslag	5
4.2. Övriga begränsningar	6
4.3. Strategisk tillgångsallokering	6
4.4. Riskhantering	6
4.4.1 Operativ risk	7
4.4.2 Marknadsrisk	7
4.4.3 Varumärkesrisk	7
4.4.4 Motpartsrisk	7
4.4.5 Ränterisk	7
4.4.6 Kreditrisk	7
4.4.7 Likviditetsrisk	7
4.4.8 Valutarisk	7
5. Rapportering och utvärdering	8
5.1. Rapportering	8
5.2. Onormala händelser och avvikelser från placeringspolicy	8
5.3. Rapportering till medlem och givare	8

1. Syfte och mål

1.1. Bakgrund

RFSU har ett större kapital bland tillgångarna. Kapitalet ska värdesäkras och förvaltas med målsättningen att ge avkastning både på kort och på lång sikt.

1.2. Syfte

Syftet med denna placeringspolicy är att ge inriktning och ramar för kapitalförvaltningen. I dokumentet:

- Tydliggörs organisation och ansvar för kapitalförvaltningen.
- Anges mål och riktlinjer för hur kapitalförvaltningen av placeringarna ska bedrivas för att kunna leverera ett uthålligt och långsiktigt bra resultat i linje med RFSUs ändamål, värderingar samt policy för eget kapital.
- Identifieras vilka risker kapitalförvaltningen är exponerad för samt hur dessa ska hanteras.
- Fastställs ansvaret för kapitalförvaltningen samt ges riktlinjer för uppföljning och rapportering.

1.3. Mål

Målet är att inom ramen för denna policy med hänsyn till riktlinjerna för etik och hållbarhet och ett balanserat risktagande åstadkomma en effektiv förvaltning av RFSU:s placeringar så att de ger bästa möjliga avkastning utan att kapitalet riskeras, människors rättigheter kringskärs eller att RFSU:s anseende kommer till skada.

Kapitalförvaltningen har som mål att uppnå en erforderlig snittavkastning motsvarande 3% årligen över riskfri ränta (KPI) över en rullande tioårsperiod. Det innebär att avkastningen ska överträffa inflationen (mätt som konsumentprisindex) med tre procentenheter.

Hänsyn ska tas till RFSU:s policy om eget kapital, vilken för närvarande (år 2022) innebär att det egna kapitalet i koncernen som snitt under en rullande treårsperiod inte ska understiga 900 mkr eller överstiga 1 200 mkr.

RFSU ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas utifrån såväl etik och hållbarhet som finansiella aspekter.

2. Riktlinjer för etik och hållbarhet

2.1. Motiv för riktlinjer för etik och hållbarhet

RFSU:s ändamål ska genomsyra kapitalförvaltningen.

2.2. Principer för etik och hållbarhet i kapitalförvaltningen

Placeringarna ska präglas av hänsyn till och respekt för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, anti-korruption, socialt och ekonomiskt ansvar samt gott och hållbart ansvarstagande inom bolagsstyrningen. Detta baseras på de internationella konventioner som Sverige har undertecknat när det gäller miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Då definitionerna är många och

olika tolkningar görs, ska ISO 26000¹, en vägledande standard för organisationers samhällsansvar, ges tolkningsföreträde i placeringsrådets analyser.

RFSU prioriterar organisationer som tar ansvar för sin påverkan på samhället, ekonomin och miljön.

Därtill ska RFSU säkerställa att investeringar inte görs i vissa branscher, såsom:

- Vapen och andra krigsmateriel
- Alkohol och narkotika
- Tobak
- Kommersiell spelverksamhet
- Pornografi
- Prospektering och utvinning av fossila energikällor

Upptäcks det vid genomgång av placeringarna att Principer för etik och hållbarhet i kapitalförvaltningen inte efterlevs ska berörd placering avyttras skyndsamt eller inom högst sex månader. Placering får dock i begränsad omfattning göras i ett företag vilket anklagas för att ha negativ påverkan på mänskliga rättigheter, men då endast i syfte att kunna påverka ett visst företag. Denna typ av placering får endast behållas så länge som anses nödvändigt för påverkansarbetet, placeringen benämner RFSU som "påverkansaktie".

Principer för etik och hållbarhet i kapitalförvaltningen innebär också att RFSU har möjlighet att, inom normalportföljen, välja att ha placeringar som är ekonomiskt riskfyllda men som ändamålmässigt är välmotiverade.

3. Förvaltning och ansvarsfördelning

Grundläggande för en god förvaltningsorganisation är en tydlighet i ansvar och befogenheter samt en åtskillnad i uppgifter.

3.1. Förbundsstyrelsens ansvar

Förbundsstyrelsen

- Har yttersta ansvaret för kapitalförvaltningen
- Utser ledamöter i placeringsrådet. Processen för att utse ledamöter till placeringsrådet beslutas av förbundsstyrelsen.
- Förhåller sig till den ekonomiska ram som kongressen beslutat om, vilken begränsar det maximala uttaget från placeringstillgångarna under kongressperioden
- Ska årligen samt vid behov följa upp kapitalförvaltningen
- Ska årligen fastställa placeringspolicyn och styr därmed den övergripande inriktningen på kapitalförvaltningen, placeringsinstruktioner och anger avkastningsmål, risk, placeringsregler för etik och hållbarhet och anger godkända tillgångsslag.
- Kan vid behov föreslå och besluta om ändringar i placeringspolicy
- Fattar beslut om placering i andra tillgångar än de nedan uppräknade

---

¹ ISO 26000 handlar om allt från jämställdhet till etiska arbetsförhållanden. Den har gemensamt arbetats fram av representanter från över 100 länder och är fastställd som nationell standard i 80 länder. Samband finns med FN:s globala hållbarhetsmål: 1. Ingen fattigdom, 2. Ingen hunger, 3. God hälsa och välbefinnande, 5. Jämställdhet, 7. Hållbar energi för alla, 11. Hållbara städer och samhällen samt 16. Fredliga och inkluderande samhällen.

3.2. Placeringsrådets ansvar

Placeringsrådet

- Beslutar om hur förvaltningen ska ske och fördelningen mellan olika tillgångsslag, dvs både den strategiska och taktiska allokeringen. Hänsyn ska tas till målsättning, långsiktigheten och att förvaltningskostnaderna inte ska bli högre än vad som är marknadsmässigt för respektive typ av tillgångsslag.
- Utser och utvärderar eventuella externa förvaltare
- Följer upp att placeringspolicyn efterlevs
- Följer upp att finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för placeringspolicy
- Ger årligen förbundsstyrelsen en beslutsrekommendation om förändring eller att fastställa placeringspolicy
- Rapporterar årligen till förbundsstyrelsen hur RFSUs kapital är placerat, hur kapitalförvaltningen svarar mot målsättningarna i placeringspolicyn samt hur riktlinjer för etik och hållbarhet beaktats
- Placeringsrådets ansvar begränsas till att gälla placeringar beslutade av placeringsrådet, eller genomförda på direkt uppdrag av förbundsstyrelsen inom RFSU riksförbund. Övertag av tidigare placeringar från EOJ 1933 AB ingår.

3.3. Kansliets ansvar

Kansliet

- Är placeringsrådet behjälpliga med bokföring och rapporter
- Verkställer placeringsrådets beslut
- Utser person på kansliet som är föredragande i placeringsrådet.
- Rapporterar årligen behovet av planerade utbetalningar från placeringsverksamheten till placeringsrådet.
- Sammanställer månatligen de olika förvaltningarna och deras utfall och förser placeringsrådet med en rapport.

4. Placeringsinstruktioner

Placeringsinstruktionerna syftar framförallt till att begränsa och när möjligt hantera de risker som är förknippade med kapitalförvaltning.

4.1. Tillåtna tillgångsslag

Under förutsättning att tillgångsslagen följer RFSUs riktlinjer för etik och hållbarhet, är omsättningsbara, marknadsnoterade, handlas på en börs eller annan reglerad marknad, eller hos professionella förvaltare av onoterade tillgångsslag och alternativa investeringar, samt underliggande kontroll av berörda tillsynsmyndigheter får RFSUs kapital placeras i följande tillgångsslag:

- Likvida medel: inlåning på konto i bank
- Räntebärande instrument, t. ex. obligationer
- Fonder, inklusive alternativa investeringsfonder, fastighetsfonder eller andra typer av noterade eller onoterade fonder.
- Enskilda aktier
- Enskilda lån eller andra finansiella instrument, främst för ändamålsplaceringar.

4.2. Övriga begränsningar

- Placeringar ska göras med hänsyn till optimala löptider för respektive tillgångsslag, för att tillåta både ekonomiska och sociala värden att utvecklas.
- Placeringar från en enskild emittent får inte överstiga 10 % av den totala portföljen
- Tillgångarna i portföljen får ej belånas

4.3. Strategisk tillgångsallokering

För att skapa riskspridning ska RFSUs placeringsportfölj vara diversifierad. Målsättningen är att placeringarna ska vara så hållbara och socialt värdeutvecklande som möjligt, i förhållande till jämförbara typer av investeringar, och att RFSU inom några år kan höja andelen ändamålsplaceringar.

Normalportföljen visar den strategiska fördelningen av förvaltningens tillgångsslag, uttryckt som andel av portföljens totala marknadsvärde, samt tillåtna avvikelser från normalvärdet i förvaltningen.

Tillgångsslag	Min %	Normal %	Max %
Aktier	40	60	70
Räntebärande placeringar	15	30	60
Alternativa placeringar	0	10	15
<i>varav "ändamålsplaceringar"</i>	0	2	3

4.4. Riskhantering

En förutsättning för att kunna uppnå det övergripande målet för avkastningen enligt 1.3 ovan är att placeringar görs i diversifierade tillgångar som sammantaget har möjlighet att nå det långsiktiga målet. Dessa olika tillgångar kan från tid till annan, på kort sikt, falla väsentligt i marknadsvärde, till exempel vid extrema börsras. Den faktiska storleken på det förvaltade kapitalet kan därför under vissa perioder komma att ligga på en lägre nivå än det angivna målet i 1.3, samtidigt som det övergripande målet kvarstår och kan uppnås över den rullande tioårsperioden.

Beslut om utbetalningar från förvaltningen kan väsentligt påverka förutsättningarna vad gäller tillgångsfördelning och riskhantering. När normalportföljen upprättas ska hänsyn tas till beslutade och planerade utbetalningar från förvaltningen.

Riskhantering och riskminimering handlar om att medvetandegöra risker som finns, hantera och om möjligt reducera och annars acceptera. Reglering av tillgångsallokeringar är ett sätt att hantera risk genom att diversifiera placeringarna och balansera detta mot en strävan om etik och hållbarhet. Andra risker som noteras och behöver hanteras är:

4.4.1 Operativ risk

Med operativ risk avses förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En god intern kontroll syftar till att begränsa de operativa riskerna. Exempel på god intern kontroll är ändamålsenliga rutiner och system samt kontrollåtgärder och rapportering. Innan nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i de interna systemen, både redovisnings- och värderingsmässigt.

Insynen i de ekonomiska transaktionerna ska vara god. Individberoende ska så långt det är möjligt undvikas, därför ska placeringsrådet bestå av 4-5 personer. Vid beslut om placering eller val av förvaltare ska ledamot som är i jävssituation inte delta. Med jäv avses att beslutet påverkar individens, en släktings eller väns, ekonomiska intressen. Det kan handla om att få upp volymen för en viss produkt, få provision eller liknande.

För att skapa en inlåsnings effekt ska placeringarna hanteras inom ett eller flera depåkonton separerat från RFSUs löpande kassalikviditet- och transaktionskonton.

4.4.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk hanteras genom att placeringarna är diversifierade och andel av respektive tillgångsslag är begränsad.

4.4.3 Varumärkesrisk

Med varumärkesrisk avses händelser som i grunden skulle kunna skada förtroendet för RFSU bland medlemmar, medarbetare, givare, bidragsgivare och samarbetsorganisationer. Risken kan reduceras genom att ha placeringar som är enkla att förstå hur de fungerar, var placeringen finns och varför placeringen gjorts.

4.4.4 Motpartsrisk

Inlåning och värdepappersaffärer får göras i nordisk bank eller annan institution vilken står under Finansinspektionens eller motsvarande myndighets tillsyn, samt innehar erforderliga tillstånd.

4.4.5 Ränterisk

Ränterisken begränsas genom att durationen i ränteportföljen ska ligga inom intervallet 0-5 år.

4.4.6 Kreditrisk

Placeringar i krediter görs i huvudsak i tillgångar som har låg bedömd kreditrisk såvida inte högre kreditrisk kan motiveras utifrån en potentiell stor social avkastning.

Placeringar i direktägda enskilda aktier får endast uppgå till 2,5 %, dvs. det maximala en-hands-engagemanget i ett enskilt företag får inte överstiga 2,5% av totala portföljens marknadsvärde.

4.4.7 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk hanteras genom kravet på fördelning i normalportföljen, att de är omsättningsbara, marknadsnoterade, handlas på en börs eller annan reglerad marknad, eller hos professionella förvaltare av onoterade tillgångsslag och alternativa investeringar.

4.4.8 Valutarisk

RFSU är medvetna om både risk och möjlighet med valutors relativa rörlighet och direkta och indirekta påverkan på placeringarnas värdeutveckling. Bedömningen är gjord att valutarisk inte är en risk som ska hanteras utan som accepteras. Valutaeffekter ska inkluderas i analysen

som görs i rapporteringen.

5. Rapportering och utvärdering

5.1. Rapportering

Förbundsstyrelsen ska årligen, eller vid behov, få rapport från placeringsrådet över utvecklingen, placeringspolicyns efterlevnad samt hur placeringarna förhåller sig till riktlinjerna för etik och hållbarhet.

Placeringsrådet ska dokumentera analyser och eventuella avvikelser från placeringspolicyn. Rapportering ska visa anskaffningsvärde, marknadsvärden, den löpande avkastning som upparbetats under perioden och relevanta nyckeltal över de risker som placeringarna innehåller.

Kraven ska föras vidare till förvaltare för att möjliggöra rapporteringen i organisationen. Externa förvaltare ska redogöra för hur portföljen efterlever policyns krav på etik och hållbarhet, samt redogöra för vilka uppföljningsmetoder de använder. För att möjliggöra kontinuerlig uppföljning och rapportering ska förvaltaren rapportera månatligen hur förvaltningen utvecklats samt en fullständig lista över innehaven i portföljen ska även ingå. Förvaltaren ska även lämna årsförteckning per årsskiftet för att möjliggöra årsredovisning och deklaration.

5.2. Onormala händelser och avvikelser från placeringspolicy

Större onormala händelser samt större avvikelser från placeringspolicy ska rapporteras till Förbundsstyrelsen. Redovisningen ska innehålla typ av händelse eller avvikelse, förklaring samt eventuellt åtgärd som vidtagits för att hantera situationen samt eventuella åtgärder för att förhindra att liknande överträdelser upprepas.

5.3. Rapportering till medlem och givare

Placeringspolicyn hålls tillgänglig på RFSUs hemsida. Placeringarnas ställning rapporteras årligen i RFSUs årsredovisning i enlighet med GIVA Sveriges riktlinjer för årsredovisning.